GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
Romănia și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 75. *Mercurĭ, 2 (14) Aprilie.* **1886.**

Nou abonamentŭ
la
„Gazeta Transilvaniei“.

Cu 1 Aprilie 1886 st. v., se va începe **unŭ nou abonamentŭ**, la care invitămŭ pe toțĭ onorații amicĭ și sprijinitorĭ ai foiei nóstre.

Prețulŭ Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ **3 fl.**
„ șése „ **6** „
„ unŭ anŭ **12** „

Pentru România și străinătate:

pe trei lunĭ **10 francĭ**
„ șése „ **20** „
„ unŭ anŭ **40** „

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Abonațilorŭ de pân'acum li-se recomanda a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ fâșiei sub care au primitŭ ḍiarulŭ.

Domnii ce se vorŭ abonà din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea.

Brașovŭ 1 Aprilie 1886.

In cele din urmă s'a publicatŭ nunțiulŭ deputațiunei croate regnicolare, care cuprinde postulatele Croațilorŭ față cu Ungaria. Evenimentele din tómna anului 1884, carĭ au culminatŭ în bombardarea tablelorŭ cu marca Ungariei de pe clădirile publice, au adusŭ cu sine alegerea de deputațiunĭ regnicolare din ambele părțĭ cu scopŭ d'a se discuta și interpreta acei paragrafĭ ai pactului croato-ungarŭ, carĭ au fostŭ pricinuitŭ neînțelegerile și turburările.

Nunțiulŭ croatŭ accentuéză legătura comună între Croația și Ungaria, dér ḍice că acéstă legătură n'a delăturatŭ nicĭodată granițele dintre cele două teritorii, nicĭ deosebirile între cele două națiunĭ politice. „Limba croată, ḍice nunțiulŭ, este nu numai limba oficială în afacerile autonome ale Croației și Slavoniei, ci și limbă a statului în afacerile comune. Guvernulŭ comunŭ, tocmai pentru că este comunŭ, nu este guvernŭ esclusivŭ ungarŭ; ci încâtŭ se îngrijesce de afacerile statului pe teritoriulŭ Croației și alŭ Slavoniei, în cerculŭ competenței sale, este și croaticŭ.“

Orĭ ce schimbare a dispozițiilorŭ pactului— ḍice nunțiulŭ deputațiunei croatice — se póte face numai cu aprobarea tuturorŭ factorilorŭ care l'au creatŭ, așadér numai cu aprobarea dietei croate. C'unŭ cuvêntŭ elaboratulŭ croatŭ reclamă în folosulŭ Croației tóte consecințele, ce reiesŭ din spiritulŭ și litera legii pactului și carĭ cu privire la Croațĭ suntŭ favorabile.

Inainte de tóte pretinde nunțiulŭ, ca la ministeriele comune sĕ se înființeze secțiunĭ croate-slavone și ca Croato-Slavonia sĕ fiă representată și la înalta curte de compturĭ și la înalta curte administrativă finauciară. Pretinde ca în legile comune ungaro-croate și în tractatele internaționale comunitatea sĕ fiă totdéuna accentuată și dreptulŭ autonomŭ alŭ Croației sĕ fiă respectatŭ.

Câtŭ pentru limba croată, ea este și rĕmâne esclusivŭ limbă oficială pe întregŭ teritorulŭ regatului Croației și Slavoniei. Se plânge nunțiulŭ asupra pracsei esercitate de ḍece anĭ, după care organele guvernului centralŭ se folosescŭ de limba maghiară, în locŭ d'a se folosì de limba croată în sensulŭ legii pactului.

Intrebuințarea stégurilorŭ și a emblemelorŭ statului sĕ fiă astfelŭ regulată, ca sĕ nu mai dea nascere la certurĭ. Emblemele décă vorŭ avé inscripții, aceste sĕ fiă numai croate. Stégurile potŭ avea numai colorĭ croate, dér sĕ fiă provĕḍute cu embleme comune ungaro-croate, Representările banului croatŭ sĕ fiă prin guvernulŭ ungarŭ așternute corónei. Cu privire la reorganisarea camerei magnațilorŭ sĕ se modifice paragrafulŭ respectivŭ. Neajunsele pe tĕrêmulŭ financiarŭ sĕ se delăture, ér comunele în Croația-Slavonia sĕ fiă liberate de obligămêntulŭ a administra directŭ dările. In fine nunțiulŭ cere redicarea stării materiale a Croației.

Ḍiarele maghiare se bucură de moderațiunea cu care este redactatŭ nunțiulŭ, se bucură mai alesŭ, că elŭ nicĭ nu face amintire de Fiume, și este scrisŭ într'unŭ tonŭ amicabilŭ.

Nu scimŭ décă acésta satisfacțiune este bine întemeiată. Faptŭ e, că opera deputațiunei regnicolare se datoresce numai maiorității guvernamentale croate și nu posede consîmțĕmêntulŭ opozițiunei, care representă adevĕrata opiniune publică a Croației.

Negociările cu România.

In ḍilele trecute, ministrulŭ de esterne Kalnoky a primitŭ o deputațiune a clubului industrialŭ din Viena, care i-a îmânatŭ unŭ memoriu privitorŭ la convenția comercială și vamală cu România. Comitele Kalnoky a primitŭ fórte amicalŭ deputațiunea și într'o lungă conversare a arătatŭ tóte fasele și toțĭ sorții de isbândă ai acestei afacerĭ atâtŭ de importante pentru industria austro-ungară. Ministrulŭ a doveditŭ că posede deplinŭ materialulŭ necesarŭ pentru tractărĭ. După cum spune „Fremdenblatt“, ministrulŭ 'șĭ-a esprimatŭ părerea de rĕu, că trebue sĕ constate, că nu stá numai în puterea sa a grăbi tractările și a ajunge la unŭ resultatŭ favorabilŭ. De o parte are nevoiă pentru acésta de coajutorulŭ guvernului românŭ, de altă parte are nevoiă de complectulŭ acordŭ în representarea și precisarea concesiunilorŭ din partea ministrilorŭ respectivĭ ai celorŭ două guverne ale monarchiei. După cum vede elŭ situațiunea, *nu crede că se va prelungi tractatulŭ esistentŭ din partea guvernului românŭ,* și totŭ așa de probabilŭ e, că unŭ nou tractatŭ numai atuncĭ se va încheia, décă din partea nóstră se vorŭ face concesiunĭ privitóre la importulŭ vitelorŭ și cerealelorŭ române.

Unŭ Englezŭ despre Ardealŭ.

Life and society in eastern Europe. By William James Tucker. An english linguist. London. Sampson Low et Comp. 1886.

Acesta e titlulŭ unei voluminóse cărțĭ de 432 de pagine, în care *James Tucker* scrie despre Ardealŭ. Se vede că laudele ingâmfate ale trufașilorŭ noștri compatrioțĭ maghiarĭ l'au făcutŭ pe Englesulŭ sĕ întreprindă o călĕtoriă prin acestŭ »raiu.« Dér mare i-a fostŭ desamăgirea, precum a fostŭ și a Francesilorŭ. Lumea din afară se luminéză totŭ mai multŭ și se convinge, că cele ce scriu foile unguresci suntŭ departe ca cerulŭ de pămêntŭ de trista realitate a stărilorŭ de aci. Foile maghiare însĕ odată cu capulŭ nu vreau sĕ recunóscă, că miseria nu e fericire, că desfrêulŭ nu e virtute, că persecutarea nu e libertate; ele spunŭ că autorulŭ scrie „măgării« și „nebunii,“ că e unŭ tînerŭ „glumețŭ,“ că scrie din „pismă,“ că e „arogantŭ“ și alte multe asemenea grațiosităț. Dér sĕ vedemŭ ce ne spune »Pester Lloyd« despre cuprinsulŭ cărții.

Autorulŭ, care a avutŭ recomandațiunĭ către princese, contese, cămătarĭ, jidovĭ, profesorĭ ș. a. îșĭ depune observațiunile sale în 41 de capitule între altele: „O princesă,“ „O vĕduvă precupéță,« Unŭ baronŭ,“ „Toțĭ cincĭ profesorii,“ „Isak Goldberger de Keresztur,“ „D-na Rachel Dattelbaum,“ „Sub coperișulŭ unui magnatŭ,‘ „Nazarenii,“ „Pe Pustă,“ „Betyarulŭ,“ „Episcopulŭ și betyarulŭ,“ „Unitarii,“ „Daco-Romanii,“ Moravurile dacoromâne,“ „Pista bacsi,“ „Intre Sașĭ,“ „Sasii acasă,“ ș. a.

Despre Maghiarĭ ḍice autorulŭ, că suntŭ nepunctualĭ, risipitorĭ cu banii și cu timpulŭ, încâtva necultĭ și naivĭ, înjură și fuméză sĕlbătĕcesce, de altmintrelea suntŭ ospitalierĭ, cavalerĭ și câte odată cu cugetare 'naltă. Daco-Românii au o atitudine nobilă și o mare înclinare spre cultură și desvoltare. Sasii au multe însușirĭ bune, înainte cu șépte sute de anĭ le-au adusŭ barbarilorŭ Ungurĭ creștinismulŭ în țéră și acum dreptŭ mulțămire se persecută cumplitŭ de aceștia și se maghiariséză în modŭ neumanŭ.

Vorbindŭ despre betyarĭ, carĭ cutrieră țéra, ḍice că a fostŭ martorŭ cum, sub coperișulŭ magnatului la care tocmai se afla ca óspe, apĕrură 40 de bandițĭ. Căpitanulŭ se presintă politicosŭ înaintea societății și cere o cină cuviinciósă pentru sine și pentru ómenii sĕi. D-șórei castelului i-a cerutŭ tâlharulŭ o flóre ce o avea la peptŭ. După masă, invită pe ómenii sĕi ca sĕ mulțăméscă stăpânului casei, apoi sĕ 'ncalece și décă vre unulŭ din cai e vătămatŭ, sĕ-lŭ schimbe cu unulŭ din staululŭ domnescŭ, căcĭ contele nu va avé nimicŭ contra. Tâlharulŭ vorbesce amicalŭ cu contele, despre care scia că are 60,000 fl. de pe cerealele vêndute, ér 35,000 fl. îi avea administratorulŭ. Tâlharulŭ se mulțămì cu suma cea mică, pentru că cea mare îi trebuia contelui sĕ'șĭ achite datoria de pe moșiă, și décă n'o puté plăti, contele trebuia sĕ spună la tribunalŭ, că i-au luatŭ tâlharii banii. Dér așa, aceștia pótŭ cutriera mai departe comitatele, după datina țĕrii, fără sĕ fiă supĕrațĭ de pandurĭ. Totŭ în felulŭ acesta vorbesce autorulŭ și despre „Episcopulŭ și betyarulŭ“.

Autorulŭ ajunge'n Clușiu, avêndŭ o recomandațiă către profesorulŭ Fekete László. Abia a pututŭ da de celŭ pe care-lŭ căuta, căcĭ în familiă suntŭ cincĭ profesorĭ Fekete, dintre carĭ trei se numescŭ Laszlo. Acestia însĕ nu i-au pututŭ folosi nimicŭ. I-a bătutŭ la ochĭ faptulŭ, că nicĭ unŭ Ungurŭ nu póte conversa, fără sĕ descoperĭ în elŭ după câteva minute pe Jidovulŭ. Maghiarii suntŭ mai cu sémă ómenĭ nobilĭ și domnișóre nobile prefăcuțĭ în óse, cu pretențiunĭ fără frêu și fără orĭ-ce proprietate, cu tóte astea mulțĭ dintre ei, carĭ încâtva s'au pututŭ conserva bine, au numai după formă, nu după ființă, putere mai puțină decâtŭ în timpurile dinainte de 1848.

Elŭ a făcutŭ cunoscință cu preotulŭ daco-românŭ Mafte din satulŭ O., care e unŭ bărbatŭ destoinicŭ, vorbesce fluentŭ englesesce; i-a plăcutŭ multŭ acestŭ preotŭ care are de gândŭ sĕ mérgă la anulŭ în Londra, sĕ se perfecționeze în limba englesă. Preotulŭ face politică, agresivă, vrea sĕ fiă Ardealulŭ alipitŭ României, dér dela țéra mamă nu se póte aștepta o faptă de inimă, câtŭ timpŭ se află sub domnia unui streinŭ, a unui Hohenzollern — dér va sosi ḍiua, când urmașii Romanilorŭ vorŭ fi mântuițĭ.

Englesulŭ simpatiséză cu Sasii mai multŭ decâtŭ cu Maghiarii. Sibiiulŭ e mai frumosŭ ca Clușiulŭ și chiar aerulŭ e mai bunŭ decâtŭ celŭ din orașulŭ maghiarŭ. Sasii suntŭ unŭ poporŭ bravŭ, muncitorŭ. Ei nu mai practică sistemulŭ de doi copii, dér perdŭ mereu terenulŭ, numai cugetulŭ la patria lorŭ nordică îi mai ține.

Ungurii cântă cântece d'ale vestitului Petőfi, danțéză Ciardașŭ, strigă éljen după fie-care propozițiune, suntŭ trufașĭ, nobilĭ și netoleranțĭ. In țéra lorŭ domnesce mare corupțiune, scirile despre defraudărĭ, sinuciderĭ și duelurĭ suntŭ așa de dese 'n ḍiare, ca și anunțurile medicale, suntŭ pânea de tóte ḍilele a cetitorilorŭ. In Ungaria propriă totŭ mai suntŭ Ungurĭ avuțĭ, în Ardealŭ însĕ au dispărutŭ mai toțĭ, veḍĭ bine că nu e nicĭ o mirare, fiind-că și celŭ din urmă »ur« duce o viéță de cavalerŭ. Nicĭ unŭ bine nu e în Ardealŭ. Cu acésta îșĭ ia rĕmasŭ bunŭ dela țéra Hunilorŭ, a betyarilorŭ și a multorŭ rasse în speranță d'a raporta fidelŭ publicului englesŭ cele ce a vĕḍutŭ.

»Pester Lloyd« e fórte nĕcăjitŭ, că a apărutŭ acéstă carte. Dér, ḍice elŭ, autorulŭ, care nu póte suferi pe Maghiarĭ, nu e multŭ mai către ei decâtŭ bunii amicĭ din Parisŭ, carĭ suntŭ esaltațĭ pentru Maghiarĭ și aceste esaltărĭ le lasă sĕ curgă torente în cântece țigănescĭ de te usucă și în danțurĭ patriotice de ceardașŭ.

Societatea Carpații.

D-lŭ primŭ-ministru Brătianu, în rĕspunsulŭ ce l'a datŭ d-lui Cogălniceanu, cu ocasiunea in-

terpelării privitóre la espulsaţĭ, a credutŭ de cuviinţă între altele a se ocupa şi de *Societatea Carpaţii*, aşa că acésta s'a aflatŭ îndemnată a lămurí lucrulŭ printr'o declaraţiă în publicŭ. Declaraţia, subscrisă de preşedintele C. C. Dobrescu, accentuéză mai întâiu, că societatea nu se va rostí în afacerea durerósă a espulsaţilorŭ, asupra căreia se va pronunţa istoria, apoi urméză aşa:

Đ-lŭ I. C. Brătianu, ca ministru de interne, de pe tribuna parlamentului, în audulŭ ţĕrei şi din nenorocire şi alŭ Europei, a denunţatŭ pe »Societatea Carpaţii« că e o societate de agitaţiunĭ, că a eşitŭ cu drapelulŭ pe strade şi a ameninţatŭ, că are sĕ se ducă sĕ spargă geamurile agenţiei austriace, că poliţia a trebuitŭ sĕ apere mai multe dile casa, pe care acéstă societate o luase la ochĭ, că agitaţiunea începuse a prinde temeiu şi în judeţe, că s'au înfiinţatŭ deposite de arme pe vêrfurile Carpaţilorŭ, că se îndemnau ómenii sĕ trécă în Transilvania, că décă numai dece Românĭ cu arme câtŭ de ruginite treceu Carpaţii şi apoi venea şi mişcarea dela Filipopoli, s'ar fi creatŭ României o posiţiune cât se póte de rea.

Câte afirmaţiunĭ, atâtea nedrepte acusărĭ, étă în substanţă rĕspunsulŭ scurtŭ ce am putea da d-lui prim-ministru. Nimicŭ, dér absolutŭ nimicŭ nu se póte aduce ca dovadă întru susţinerea unorŭ aşa de grave denunţărĭ, afară numai de ceea ce póte născoci imaginaţiunea bolnavă a spionilorŭ poliţienescĭ.

De miratŭ în adevĕrŭ e tocmai faptulŭ, că mai tóte aceste alegaţiunĭ sĕ potrivescŭ de minune cu ceea-ce spunŭ diarele unguresci despre »Societatea Carpaţii," aşa în câtŭ e cu putinţă ca d-lŭ I. C. Brătianu sĕ fi fostŭ victima unorŭ informaţiunĭ pornite dela cei mai înverşunaţĭ vrăşmaşĭ ai némului românescŭ. Décă aceste informaţiunĭ le are dela poliţiă, cum afirmă d-sa, atuncĭ bănuimŭ că în poliţia secretă a d-lui Moruzi s'au strecuratŭ multe fiinţe dintre spionii austro-maghiarĭ, carĭ mişuescŭ prin acéstă ţéră şi rĕspândescŭ în strĕinĕtate cele mai multe calumnii despre România şi instituţiunile ei. Pe aceştia ar fi trebuitŭ sĕ-i înfiereze d-lŭ Brătianu dela tribuna camerei ér nu sĕ se năpustéscă asupra unei tinere societăţĭ românescĭ, care n'are altă vină, decâtŭ că pórtă frumosulŭ nume »*Carpaţii*."

Ideile şi aspiraţiunile ce avemŭ scie fórte bine patriotulŭ Brătianu, că nu se potŭ rĕspândi, nicĭ prin agitaţiunĭ copilărescĭ, nicĭ prin manifestărĭ de stradă, nicĭ prin procesiunĭ nechibzuite pe la casele ambasadei austro-maghiare, nicĭ chiar prin deposite de arme ruginite adunate pe vîrfurile Carpaţilorŭ; ci luptămŭ încetŭ-încetŭ, fără sgomotŭ în tainica linisce a desvăluirei sentimentelorŭ românescĭ, prin conferinţe literare şi istorice, prin reviste şi diare, în fine prin înmulţirea asociaţiunilorŭ, carĭ ar aparţiné scólei naţionaliste române.

Sĕ ne permită d-lŭ Brătianu a nu lua în seriosŭ acusarea că ambasada austro-maghiară a fostŭ păzită mai multe dile de poliţia nóstră contra unorŭ atacurĭ închipuite ale societăţii Carpaţiii, când tótă lumea scie câtŭ de blândŭ e Românulŭ din firea lui şi cum n'are acele pornirĭ cavalerescĭ, pe care le-amŭ observatŭ la fraţii noştri italienĭ şi spaniolĭ. Apoi în ceea ce privesce aserţiunea, cu nimicŭ dovedită, că acéstă societate, ale cărei fondurĭ trecŭ peste unŭ milionŭ de lei, după spusa unui diarŭ unguresců, ar fi făcutŭ deposite de arme pe Carpaţĭ şi că, décă numai dece ómenĭ ar fi trecutŭ munţii, s'ar fi datŭ focŭ Orientului, acésta póte fi socotită mai multŭ ca o flóre retorică, bună póte pentru trebuinţa causei.

„*Sĕ înşélă amarŭ*" — continuă mai departe declaraţia — *cei ce credŭ că acéstă societate ar vrea sĕ se amestece în luptele din Transilvania*". „Scimŭ fórte bine câtă putere de resistenţă românéscă e acolo.... şi afară de acésta bărbaţii politicĭ dela Pesta prin purtarea lorŭ au înăspritŭ şi înăsprescŭ încă lupta, aşa că nu sêmţimŭ nicĭ o nevoiă d'a ne arĕta pe arenă şi d'a înteţi mişcarea..."

SCIRILE DILEI.

In cvartalulŭ ce se începe cu diua de astădi 1-a Aprilie vomŭ publica în Foiletonŭ o interesantă şi fórte instructivă descriere a călĕtoriilorŭ lui H. M. Stanley, *vestitului esploratorŭ africanŭ, actualulŭ conducĕtorŭ alŭ statului Congo.*

—x—

Ministrulŭ *Trefort* a pusŭ de s'a tradusŭ în ungueresce preţiósa carte a scriitorului şi specialistului francesŭ *Frary*: „La question dela langue latine« (Cestiunea limbei latine). Ministrulŭ nu aprobă totŭ ce scrie Frary, nicĭ nu vrea sĕ organiseze imediatŭ scólele medii pe basa celorŭ susţinute de autorŭ, dér a găsitŭ cartea atâtŭ de temeinică, plină de învĕţătură şi în amĕruntele sale singuratice de o însemnătate practică, încâtŭ a pusŭ sĕ se traducă. Frary e pentru eschiderea limbelorŭ latină şi grécă din scólele medii şi pentru înlocuirea lorŭ cu cea germană şi englesă. Motivulŭ principalŭ alŭ atacului sĕu e utilitarismulŭ.

—x—

Ca adausŭ la scirea de mai susŭ, foile unguresci spunŭ, că în ministeriulŭ instrucţiunei publice din *Pesta*, unde suntŭ adunaţĭ acum toţĭ prodirectorii la o conferenţă, se ventiléză scirea, că în anulŭ viitorŭ limba latină în tóte clasele gimnasiale se va propune numai ca studiu extra-ordinarŭ

—x—

Acele *scóle medii*, dice »P. Ll.," care nu corĕspundŭ pretenţiunilorŭ legii, au sĕ fiă avertisate în terminŭ de o jumĕtate de anŭ de trei orĭ, şi décă acésta nu va folosi, li se va detrage dreptulŭ de publicitate. Celŭ dintêiu avertismentŭ l'au primitŭ până acum şépte scóle medii. — Ce-o fi vrêndŭ »bunulŭ« ministru Trefort? Nu cumva sub pretextulŭ, că nu corĕspundŭ legii, vrea sĕ scape de scólele naţionalităţilorŭ?

—x—

Deputaţĭ ai Braşovului pentru adunarea generală a *Universităţii săsescĭ* pe periodulŭ şedinţelorŭ din 1886, 1887 şi 1888 s'au alesŭ d-nii Iosef W. *Filtsch*, redactorulŭ ‚Kronst. Ztg.,' şi Adolf *Zay*, deputatulŭ dietalŭ.

—x—

‚Kölnische Zeitung« află, că princesa de corónă Stefania e în stare binecuvêntată şi se aştéptă sĕ nască la sfêrşitulŭ lui Septemvre.

—x—

Locuitorii unei localităţĭ de lângă Muncacĭ, parte mare Rusniacĭ, şi au vêndutŭ totŭ ce avéu ca *sĕ emigreze în America*. Foile unguresci nu vréu sĕ spună, că miseria e pricina emigrării, ci punŭ vina pe preotulŭ lorŭ gr. cat.

—x—

In şedinţa dela 7 Aprilie n. a reuniunei istorice şi archeologice din comitatulŭ Hunedóra, ţinută în Deva, secretarulŭ reuniunei Kun a vorbitŭ despre rĕscóla lui Horea şi Cloşca, arătă ultimele fase ale revoltei, schiţă operaţiunile strategice ale revoltaţilorŭ. Kun a vorbitŭ negreşitŭ după inima şoviniştilorŭ şi a spălatŭ cu ou şi cu oţĕtŭ pe comandantulŭ militarŭ, generalulŭ Scherferkorn, care n'a doveditŭ nicĭ o energiă. In urmă istorisì ultimele momente din viéţa lui Horea şi Cloşca. Mailand îşĭ cetì studiulŭ sĕu intitulatŭ ‚Date pentru o mitologiă română". Pe basa a 95 de povestĭ poporale adunate de elŭ, caracterisă spiritele bune şi rele ce vinŭ înainte în aceste povestĭ. König raportă despre nouĕle descoperirĭ dela Sarmisegetuza, între care o statuă a Minervei şi douĕ ale Dianei; acestea s'au datŭ museului istoricŭ din Deva.

—x—

In *Abrudŭ*, centrulŭ minelorŭ de aurŭ ale Ardealului, se va construi în curêndŭ o casarmă.

—x—

In afacerea *legii de notariatŭ* modificată prin art. de lege VII din 1886, ministeriulŭ de interne a datŭ o ordinaţiune-circulară, prin care comisiunile administrative se provócă, ca sĕ predea notarilorŭ publicĭ r. tóte afacerile de moştenirĭ, care până la 7 Aprilie nu s'au îmânatŭ nicĭ unui membru alŭ scaunului orfanalŭ. Afacerile sĕ se împartă egalŭ între notarĭ. Scopulŭ e, ca lucrările sĕ se resolve repede.

—x—

In şedinţa de Sâmbătă 10 Aprilie a camerei deputaţilorŭ din *Pesta*, deputatulŭ *Enyedi* a adresatŭ ministrului de comerciu o interpelare privitóre la convenţia comercială cu România, cam totŭ în sensulŭ interpelărei lui Nemenyi.

—x—

Calea ferată *Deşiu-Bistriţa* s'a terminatŭ şi în Maiu se va preda comunicaţiunei.

—x—

Cu diua de 15 Aprilie n. se facŭ următórele modificărĭ în *circularea trenurilorŭ*: In interesulŭ legăturii trenului acceleratŭ între *Pesta* şi *Bucurescĭ* sĕ întroducŭ pe linia *Copşa-mică—Cluşiu* douĕ trenurĭ omnibus. Trenurile omnibus de până acum se desfiinţéză de pe numita liniă. Pe linia *Cucerdea-Têrgu-Mureşului* se întroducŭ douĕ trenurĭ omnibus ca legătură. Trenurile omnibus de până acum rĕmânŭ ca trenuri de persóne. Pe linia *Copşa-mică—Sibiiu* vorŭ comunica, ca legătură, nouele trenurĭ omnibus, pe când cele de până acum rĕmânŭ ca trenurĭ de persóne. Pe linia *Aradŭ-Teiuşiu* se desfiinţéză trenurile omnibus ce circulă între Alba-Iulia şi Teiuşiu.

—x—

In *Timişóra* a falimentatŭ unulŭ din marii fabricanţĭ de spirtŭ în Ungaria, Moritz Friedmann, care s'a şi arestatŭ fiindŭ acusatŭ că a datŭ falimentŭ fraudulosŭ.

—x—

După datele oficiale ale oraşului, în *Viena* dela 1883 până la 1885 s'au tăiatŭ cu 5291 vite mai puţinŭ. Statulŭ perde 77,809 fl. 45 cr. dare pe consumŭ, ér oraşulŭ perde 9258 fl. 55 cr. Causa e lipsa de câştigŭ a ómenilorŭ şi scumpirea cărnii, din causă că nu s'au mai importatŭ vite din România.

—x—

„Monitorulŭ oficialŭ" din *Viena* publică concursŭ pentru ocuparea postului de gâde alŭ ţĕrii. Leafa anuală e de 735 fl. Rĕu stămŭ cu principiele umanitare!

—x—

Astă séră se va juca la *teatrulŭ germanŭ* »Aschenbrödel,« dramă în 4 acte de Roderich Benedix.

FOILETONŬ.

Paralitica.

(Din franţuzesce de I. E. **Prodan**.)

(Fine.)

Asprele şi îndelungatele vênturĭ dela médă nópte ale lunei lui Novembre, suflă cu sgomotŭ mare prin pădurile despoiate de frunde; drumurile suntŭ lunecóse şi pe ceriurĭ trecŭ cu repedime masse enorme de norĭ negrii ca funinginea. Pe viţele de viă mai atêrnă încă unele frunde înroşite şi tremurândŭ, ér în livadea verde abia se mai vede din când în când, undulândŭ fumulŭ dela foculŭ pĕcurarului. In satŭ, începŭ ómenii a veghia, stândŭ înaintea focurilorŭ de viţă de viă, a cărorŭ flăcărĭ voióse şi jucătóre se ridică în înaltele cuptóre.

Intr'una din aceste nopţĭ melancolice şi monotóne, Maugars, în locŭ d'a merge la vecinii sĕi, sĕ gluméscă ca sĕ-i mai tréca de urîtŭ, rĕmase acasă împreună cu soţia sa. Pe masa din odaia de mâncare, îşĭ făcéu socotelile pe nisce bucăţele de hârtiă galbenă, notândŭ tóte cheltuelile şi venitele.

Maugars calcula, că décă va fi o recoltă bună, va fi mulţumitŭ pe deplinŭ. Şi adause: — O sĕ vedĭ pe vecinii mei că vorŭ crepa de ciudă! Şi pe faţa lui uscată se strecură unŭ rîsŭ despreţuitorŭ şi semnificativŭ

Soţia lui, luându-lŭ la socotelile sale, se duse de se culcă. Puţinŭ după aceea plecă şi elŭ. Insĕ în acelŭ momentŭ, în care voia sĕ-şĭ desbrace blusa sa vĕnĕtă, credea că aude — îngrozitóre aducere aminte! — sunetulŭ celorŭ trei ciocniturĭ în grinda casei, ce le făcea mătuşa Maria de câte orĭ chiăma pe soţia lui la sine.

Elŭ îngălbinì şi cu o voce tremurătóre dise: — Joanetă, audit'ai tu? — Eu, rĕspunse ea, n'am auditŭ nimicŭ. Ia séma că visezĭ! — Colo susŭ, continuă elŭ, arĕtândŭ cu grózǎ spre grindă cu degetulŭ. — Ei bine, colo susŭ, îi replică nevasta. Sci ce, cine are voiă de durmitŭ sĕ se culce, acolo vorŭ fi fără îndoélă cloţanĭ. — Ér după o mică pausă mai dise: — Séu póte sĕ fiă vr'o mâţă.

Maugars stătea încă totŭ înmărmuritŭ ascultândŭ. In sfârşitŭ nu puté sĕ se înşele! Elŭ îşĭ dise: „De, sĕ întêmplă uneorĭ omului sĕ aibă nălucirĭ şi-şĭ face închipuirĭ din ele. Ah! prostiă, nu-i nimicŭ! De sigurŭ, fiind că am socotitŭ atâtŭ de multŭ mi s'a părutŭ c'audŭ ciocniturĭ. — După o pausă repetă: Da, acésta trebue sĕ fiă causa. Cifrele îţĭ tulbură capulŭ şi-ţĭ strică minţile!«

Apoi liniştindu-se îşĭ desbrăcă blusa; în momentulŭ când voia sĕ-şĭ desbrace şi pantalonii, aude din nou, spre gróza lui, care făcea sĕ-i înghieţe sângele în vine, repetându-se cele trei ciocniturĭ fatale.

Cu vocea tremurătóre şi înăbuşită strigă nevestei sale: — Audĭ tu Joanetă? — Dér ea adormise deja cu faţa întórsă către părete şi nu i rĕspunse nimicŭ.

Insĕ cele trei ciocniturĭ s'au repetatŭ cu atâta putere, încâtŭ au sguduitŭ de astădată grinda şi elŭ sbieră desperatŭ. — N'audĭ Joanetă!? — Ce s'audŭ? — Cele trei ciocniturĭ ale mătuşei! — Ah! câtŭ eştĭ de uriciosŭ în nóptea acésta, sĕrmanulŭ meu omŭ! Mergĭ susŭ de vedĭ ce este şi lasĕ-mĕ în pace sĕ dormŭ.

Şi pentru ce, îşĭ dise elŭ, n'aşŭ merge eu sĕ vĕdŭ ce este? Dór nu suntŭ dobitocŭ sĕ-mĭ fiă atâtŭ de frică!

Şi cu mâna iritată prinde lampa şi se sue pe scară. Sosesce pân' la uşă, dér în momentulŭ când s'o deschidă stă la îndoélă. Ascultă şueratulŭ vêntului de tómnă, care plângea durerosŭ în jurulŭ vechei case.

Insĕ unŭ omŭ ca Maugars ar fi pututŭ sĕ se témă de unŭ vêntŭ? Apucă din nou uşa cu curagiu şi o împinge cu putere.

In acea clipă, unŭ puternicŭ curentŭ de vêntŭ, deschide ferésträ cu sgomotŭ, încâtŭ era câtŭ pe aci sĕ-i stingă lampa.

Elŭ păşesce atuncĭ în odaiă şi înfioratŭ privesce cu spaimă în tóte părţile; la radele întunecóse ale luminei, covórele roşii de pe patŭ, care dela mórtea mătuşei sale erau aruncate în disordine, se mişcau ca şi cum unŭ corpŭ de femeă séu o stahiă ar tremura sub ele şi ar voi sĕ le desfacă.

Atuncĭ elŭ, cu ochii marĭ, aţintiţĭ şi îngroziţĭ îşĭ dise: »Oh! nu. Acesta nu e vêntulŭ, care face sĕ se misce covórele astfelŭ! Acésta e mórtea, care s'a reîntorsŭ. Ea este! Ea e aicĭ, în dosulŭ acestorŭ îndoiturĭ. Ea voesce sĕ vină acum la mine."

Şi d'odată înfăţişându-i-se grozăvenia crimei sale, cu unŭ accesŭ grabnicŭ neaşteptatŭ de consciinţă, necutezândŭ a fugi dinaintea fantomei, pe care credea că o vede mişcândŭ covórele cu degetele ei osóse, se retrage încetinelŭ pe vêrfulŭ degetelorŭ către uşă, voindŭ a'şĭ perde urma. Astfelŭ miserabilulŭ, ficsândŭ cu ochii înspăimêntaţĭ covórele, carĭ încă totŭ tremurau, se trage

De lângă cheia Turdii, Martie s. v. 1886.

Vĕdêndŭ că alții mai competențĭ nu v'au scrisŭ încă nimicŭ despre comediele șoviniștilorŭ maghiarĭ din Turda, deși cam târdiu, vĕ rogŭ permiteți-mĭ sĕ vĕ dau unŭ scurtŭ raportŭ:

In diua de 3 (15) Martie venii și eu la Turda. Aci era mare sĕrbătóre. Vĕdui de pe placatele afișate prin colțurile stradelorŭ, că Maghiarii sĕrbătorescŭ detronarea dinastiei din 1848. Lorŭ — precum sĕ vede — tóte le suntŭ iertate, pe când nouĕ nu ni-se permite nicĭ baremĭ aceea, ce ne concede legea.

Cățĭ trașĭ-împinșĭ, faraonenĭ și honvedĭ scăpătațĭ din an. 48, în sunetulŭ musicei și alŭ corului, cu stindarde tricolore maghiare în mânĭ, sbierau pe strade: „Trăiéscă independența maghiară, trăiéscă Kossuth!" Apoi se adunară la statua cu cruce din piața mare. Cu ocasiunea rĕsboiului romăno-ruso-turcŭ din 1872 încă s'au fostŭ adunatŭ în acestŭ locŭ, atârnândŭ asupra crucei unŭ stindardŭ cu semilună. Unŭ Românŭ vĕdêndŭ acésta dise: „S'a rădicatŭ semiluna asupra crucei, ca cu atâtŭ mai sigurŭ se cadă."

Pe timpulŭ narațiunei mele era lângă statua din cestiune o tribună, pe care suindu-se neguțătorulŭ Vajda Ődön — în aplausulŭ tuturorŭ — rosti o cuvêntare, a căreia înțelesŭ a putută fi cam acesta: Dumnedeu este esclusivŭ numai alŭ Maghiarilorŭ, ba numai alŭ lorŭ este chiar și cerulŭ, sórele, stelele și aerulŭ; apoi că; independența patriei maghiare e la ușă, așa în câtŭ »marele apostolŭ maghiarŭ," Kossuth, cu tóte că e bĕtrânŭ, are speranța că o va ajunge și vĕdêndu-o va dice, ca Simionŭ Stilniculŭ: „Acum slobóde Dómne pe robulŭ tĕu în pace!"

După acésta a mai voitŭ sĕ vorbéscă și unŭ Csipkés Ődön, dér după ce a citatŭ câteva vorbe din poesia: »Talpra Magyar!« a făcutŭ fiasco, așa încâtŭ în locŭ de a-lŭ aplauda, l'au rîsŭ și bajocuritŭ cu toții. — Era fórte bătătoru la ochĭ împrejurarea tragi-comică, că celŭ mai mare stindardŭ unguresсŭ era purtatŭ de unŭ faraoneanŭ hîrosŭ — totŭ bube pe capŭ.

In urmă, cei de ceva trébă s'au împrăștiatŭ care în cătro și la urmă remasĕ plebea. Aceștĭ trașĭ împinșĭ, obosițĭ de atâta alergare și setoșĭ de dorulŭ țuicii, cu pălăria în mână începură a cerși de pe la Românii, carĭ s'au fostŭ adunatŭ și ei la comediă. Vedĭ bine Românii i-au îndreptatŭ sĕ cerșéscă dela aceia, cărora le-au servitŭ. „Dăi la naiba — diceau ei, — că ne-au făcutŭ nebunĭ sĕ alergămŭ pe stradă ca nisce smintițĭ, ér la urmă s'au dusŭ, și pe noi ne-au lăsatŭ făr'a ne cinsti cu ceva.« „Pe séma nebunilorŭ n'avemŭ banĭ« li-au disŭ Românii și cu acésta s'a sfîrșitŭ comedia fără banĭ.

X.

Puterea aparințelorŭ.

(O conferință la Ateneu.)

Joi 20 Martie d. C. Arionŭ a vorbitŭ despre *puterea aparințelorŭ*. Omulŭ sĕlbaticŭ a servitŭ ca punctulŭ de plecare conferențiarului. Décă unei asemenea ființe îi arețĭ unŭ bobŭ micŭ de diamantŭ și o bucată mare de sticlă, va preferi sticla; cu totulŭ altfelŭ va face unŭ omŭ civilisatŭ. De aci pornesce spunêndŭ, că nu numai sĕlbaticii au aparințe dér și ceilalțĭ, căcĭ, orĭ sub ce formă s'ar presinta, omulŭ rĕmâne omŭ și décă celŭ civilisatŭ nu va fi stăpânitŭ de aparință într'o cestiune ca aceea cu diamantulŭ, apoi va avea altele de altă natură și mai vêrtosŭ de natură psichică și *în lumea cugetărilorŭ nu e tot-d'auna lesne se deosibescĭ sticla de bobulŭ de diamantŭ*; aparința înșelă și Românulŭ dice cu dreptate: nu haina face pe omŭ.

Civilisația, décă a depărtatŭ unele aparințe, a născutŭ altele séu a transformatŭ pe cele vechĭ, le-a poleit. Dorința de a plăcé a fostŭ tot-d'a-una sub orĭ-ce gradŭ de civilisare și décă sĕlbaticele reușescŭ se placă văpsindu'șĭ părulŭ roșu orĭ vîrîndu-șĭ inelulŭ în nasŭ, orĭ altfelŭ, apoi și dómnele nóstre nu au mai puține mijlóce de câtŭ sĕlbaticele, pe carĭ mijlóce — ar fi putută adaoge — sciu sĕ-le exploateze, nu ne putemŭ plânge, cu destulă abilitate și cu destulŭ succesŭ. Dér nu numai sexulŭ slabŭ îngrijesce de acestea, ci și bărbații. Ei vorŭ sĕ fiă impunĕtorĭ și precum Cetiwayo când judecă îșĭ pune o haină albastră și pene pe capŭ, totŭ așa onorabilii noștri, cândŭ vorŭ sĕ'șĭ dea ifose îșĭ trântescŭ sticla în ochĭ, facŭ felŭ de felŭ de strâmbăturĭ.

Cu tóte acestea aparințele totŭ domnescŭ, și, precum Don-Juanul îngrijesce sĕ'i fiă hainele tăiate după ultima modă precum celŭ care (Dumnedeu scie cum) 'și-a luatŭ o diplomă vrea sĕ'țĭ facă pe filosofulŭ și pe învĕțatulŭ, precum politiculŭ 'șĭ pune decorațiunile cu bucurie ca sĕ pară ceva, de sigurŭ fără se fiă; totŭ așa toțĭ îngrijescŭ de aparințe și, lăsândŭ la o parte din tipurile, — vomŭ constata că din observarea societății în mijloculŭ căreia trăim resultă semne, probe inechivoce ale puterei aparințelorŭ, ne supunemŭ ei, ciușdim pe cei carĭ măgulescŭ aparințele și putemŭ dice:

Ĕtă de ce talente avemŭ trebuință.

Astfelŭ fiindŭ, ne întrebămŭ, carĭ suntŭ causele acestei puterĭ. Oratorulŭ le găsesce: a) în modulŭ de a percepe noi lucrurile; b) în legea relativității, căcĭ omulŭ trăiesce într'o transformare continuă de dorințe, carĭ sunt relative cu starea în care se află: sĕracului îi apare fericirea în bogăția; când o are o caută în iubire; când o are și pe acésta caută onorurĭ etc.; c) în defectuositatea comparațiunilorŭ, căcĭ n'avemŭ în minte presințĭ tóte noțiunile cu tóte deslușirile; trecutulŭ, de pildă, ni se pare bunŭ, când în presinte ni se păreau rĕu — vorbindŭ de unele casurĭ —; d) în dificultatea de a vedea tóte părțile unui lucru, când vedem numai pe cerŭ, care ne isbește mai multŭ. Ca esemplu pentru acésta din urmă ia femeile. Unii au disŭ că femeile suntŭ rele, alții că suntŭ bune, toțĭ au vĕdutŭ numai o fața a lucrului. Adevĕrulŭ adevĕratŭ e că le ținemŭ de rele pe femei séu de inferióre ... Legile aprobéză și, chipulŭ, oratorulŭ ține grozavŭ sĕ lovéscă în legile nóstre pe dreptŭ dér ... *cu o rândunică nu se face primăvară.*

După acestea oratorulŭ pune întrebarea, aparințele suntŭ rele? pe care, dreptŭ vorbindŭ, n'a resolvat'o decâtŭ în parte. Ne dă câteva proverbe între carĭ nu tot ce sbóră se mănâncă, pe care l'a disŭ: totŭ ce sbóră nu se mănâncă, exprimândŭ o idee cu totulŭ d'andósele decâtŭ cea adevĕrată; ne vorbește apoi de La Fontaine, Phædru etc. ca sĕ ne arate că din vechime chiar se recunoșteau aparințele și puterea lorŭ. După acestea ne vorbesce de aparințele în viéța nóstră socială, în politica cea mare și cea mică, în lucrurile publice, etc. Apoi ne spune, că lucrurile marĭ în politică au fostŭ aparințe. Așa, drepturile publice erau visurĭ acum 50 de anĭ la noi în țéră și suntŭ realitățĭ adĭ: *aparințele marĭ suntŭ realitățĭ!*

După acestea ne declară că nouĕ în genere, nu ne place fondulŭ, ceremŭ forma și ne dă pildă teatrulŭ: décă Rossi în Othelo ar veni cu unŭ cuțitŭ de tăiatŭ hârtie în locŭ de iatagane sĕ omóre pe Desdemona, orĭ Millo, în Barbu lăutarulŭ ar veni îmbrăcatŭ în fracŭ ni s'ar părea neobicĭnuitŭ și nu ni ar plăcea. Bine! dér tóte aceste vorbe și esemple ne arată, că suntŭ aparințe nu ne lămurescŭ décă suntŭ bune orĭ rele, decĭ întrebarea rĕmâne întrebare.

(România) *Gheorghe dela Plevna.*

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

BRUXELA, 13 Aprile. — Erĭ séra, s'a ținutŭ unŭ mare meetingŭ republicanŭ. Liniștea n'a fostŭ de locŭ turburată. — Din Charleroi se anuță o nouă grevă a lucrătorilorŭ,

BERLINŬ, 13 Aprilie. — In camera seniorilorŭ se desbate proiectulŭ bisericescŭ. Episcopulŭ Kopp îșĭ susține propunerile sale, cerêndŭ ca proiectulŭ guvernului sĕ garanteze nu numai progresulŭ formalŭ ci și celŭ materialŭ, și sĕ restabiléscă pacea între biserică și statŭ. Bismarck desemnéză în marĭ liniamente politica bisericéscă a guvernului, accentuéză că statulŭ bucurosŭ renunță la legile din Maiu, care au fostŭ numai arme de lupta, niciodată însĕ paladiulŭ statului prusianŭ. Oratorulŭ justifică procederea sa, arată că elŭ de aceea s'a adresatŭ directŭ către Papa, fiindŭ că acesta nutresce mai multŭ interesŭ pentru prosperarea Germaniei, decâtŭ Reichstagulŭ germanŭ, a căruia maioritate face politică facțiosă. Nu Prusiei, ci imperiului germanŭ a stricatŭ lupta cu biserica. In urmă s'a închisŭ desbaterea generală. Desbaterea specială s'a amânatŭ pe Marțĭ.

ORADEA-MARE. — Adĭ nópte s'a simțitŭ aci unŭ violentŭ cutremurŭ de pămêntŭ, care a duratŭ unŭ minutŭ.

DIVERSE.

Longevitate. — Virsta cea înaintată a lui Metusaem, ce a devenitŭ proverbială, rĕmâne pe josŭ pe lângă ceea ce spunŭ cărțile sacre ale Inzilorŭ despre Prathama Radja. Acestŭ bărbatŭ rarŭ, care întrunea în persóna sa afacerile unui rege, ale unui sfântŭ și ale unui pusnicŭ, trăia într'o periodă de virtute și dilele lui au fostŭ multe pe pămêntŭ, căcĭ când s'a făcutŭ rege, era în vîrsta de 2,000,000 anĭ, apoi a domnitŭ 6,300,000 anĭ și după acésta abdicênd a trăitŭ în liniște încă 100,000 anĭ, până ce s'a dusŭ din lume pe muntele Aștapada. Din nefericire nu se cunósce numele medicului sĕu.

⁂

Prințulŭ Napoleonŭ. — »Prințulŭ de corónă« alŭ Franciei petrece de presentŭ în Roma, unde se vorbesce fórte multŭ despre elŭ. D'altă dată când a venit în Roma, a trăitŭ retrasŭ; acum însĕ la aparință umblă sĕ-șĭ caute pretinĭ. Curtea regală din Roma l'a primitŭ pe prințulŭ cu o afabilitate demonstrativă. Familia regală de multe orĭ l'a chematŭ la prândŭ, regele i-a făcutŭ visită, asemenea și prințulŭ de corónă alŭ Italiei. Tóte aceste nu suntŭ atâtŭ de bătătóre la ochĭ, décă vom considera legăturile familiare, ce esistă între familia regale din Italia și între familia Bonaparte. Este însĕ ceva extraordinarŭ, că miniștri Depretis și contele Robilant, precum și mulțĭ diplomațĭ celebri ca Minghetti Bonghi și alții facŭ dese visite prințului Napoleonŭ. Aceste visite dau pricină la deosebite combinațiunĭ în sînulŭ diplomațilorŭ europenĭ, carĭ acum urmărescŭ cu atențiune toțĭ pașii prințului.

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurelŭ Mureșianu

înapoi, însĕ pe când căuta sĕ fugă de mórtea înșirată în óse, carea venea fără îndoélă sĕ-lŭ afle și sĕ-lŭ sugrume, picioru-i alunecă, se prăbușesce d'o dată în josŭ și pe când lampa i se rostogolesce pe scară, stînsă, îșĭ sdrobesce capulŭ într'unŭ stêlpŭ putemicŭ de lemnŭ, scoțêndŭ răcnete desperate și îngrozitóre. Mórtea îlŭ ajunsese.

Săliște, 15 Martie 1886.

Discretŭ.

de

Jacques Normand

Intr'o frumósă di de Mai, pe la cincĭ óre după amédĭ, tênĕrulŭ baronŭ des Aiguisettes suia treptele de pétră ale palatului »Cocherel« ce se află în Avenue Hoche, și anume cu intențiunea ca sĕ dea o visită frumósei dómne Cocherel, soția bogatului directorŭ alŭ »Creditului franco-irlandesŭ."

Tinĕrulŭ baronŭ părea fórte veselŭ.

Totŭ esteriorulŭ sĕu esprima o mare deșertăciune satisfăcută, atâtŭ pălăria sa, care-i strălucia ca o trestiă lustruită negru, câtŭ și ghetele sale ascuțite și înguste, care nu mai puținŭ îi străluceau; atâtŭ elegantulŭ nodŭ alŭ cravatei sale de colóre deschisă, câtŭ și celŭ mai micŭ dintre buchetele ce-i erau țesute în stofa vestei sale de véră; atâtŭ frisura blondei sale mustățĭ, ochii sĕi strălucitorĭ, câtŭ și mănușile sale galbine, peste care-i erau binișorŭ scoșĭ benții cei albĭ ca zăpada.

Și décă tinĕrulŭ Jean des Aiguissettes este adĭ veselŭ îșĭ are causa sa.

In timpŭ ce elŭ galopă de diminéță în Bois, și anume în Avenue des Poteaux alăturea de d-na Cocherel, acésta se arĕtă cu deosebire amicală fața cu dênsulŭ, atâtŭ de amicală incâtŭ, când se despărțiră unulŭ de altulŭ, pe la douĕsprédece óre făr' unŭ sfertŭ, la piciorulŭ arcului de triumfŭ, ea îi șopti următórele cuvinte:

»Astădĭ ... pe la cincĭ óre ... voiu fi singură."

Deja de trei lunĭ baronulŭ Jean făcea curte d-nei Cocherel, făcea tóte încercările unei seriόse cochetării d'a se apropia de dênsa, dér până'n acestŭ momentŭ ostenéla i-a fostŭ zădarnică.

Elŭ nu putea pricepe pe mica burgesă. Elŭ, care avea însușirea d'a pĕtrunde la cea dinteiu privire pe orîce femeiă, declarase'n gura mare, că ea îi este atâtŭ de ascunsă și atâtŭ de enigmatică, întocmai ca o inscripțiune egipténă.

Deși pe d-lŭ Cocherel îlŭ putea mulțămi deplinŭ colosala sa avere, ce privea afacerile sale de inimă trebuia sĕ'i pară viéța cumplitŭ de sécă. Cu pântecele sĕu grosŭ și cu căruntele sale favorite era admirabilŭ, mândru și aristocratŭ până'n vêrfurile degetelorŭ sale! Câtŭ de multŭ trebuia sĕ sufere cu tóte astea d-na Cocherel lângă unŭ bărbatŭ atâtŭ de greoiu, atâtŭ de puținŭ elegantŭ, atâtŭ de inferiorŭ ei în tótă privința! Nu trebuia ea óre sĕ se sêmță fórte măgulită d'a fi distinsă de elŭ, Jean des Aiguissettes, care cu dreptŭ se putea numĕra între cei mai marĭ bărbațĭ de viéță din Parisŭ? De elŭ, care nu'șĭ mai putea numĕra succesele? De elŭ, pe care ilŭ adusese în mare vadă pretutindenea relațiunile sale cu frumósa d-na Morlet, de curêndŭ întrerupte, ne mărturisite, dér cu tóte astea cunoscute întregei lumĭ elegante (high-life)?

D-na Morlet, frumósa cu pĕrulŭ de aurŭ — cum era numită pentru mărețulŭ ei pĕrŭ venețianŭ — era, ca și d-na Cocherel, o burgesă; baronulŭ des Aiguissettes avea o deosebită predilecțiune pentru burgese.

»La naiba, acéstă mică Cocherel e pré dificilă," îșĭ dicea adeseorĭ tinĕrulŭ baronŭ. „Cum? sĕ nu vrea s'asculte p'unŭ bărbatŭ, care în timpŭ de optsprédece lunĭ a iubitŭ pe cea mai frumósă femeiă din Parisŭ? Și care a părăsit'o! .... Da eu, eu am părăsitŭ pe acéstă distinsă Bernardină!"

In acestŭ cugetŭ consolătorŭ baronulŭ Jean, care era pasionatŭ pentru musică, îșĭ trelălăia după o cunoscută melodiă următórele cuvinte: *C'est moi qui l'ai.... l'ai... l'ai... l'ai... Qui... qui... qui... qui... qui... quittée.*

Când în fine adĭ diminéță d-na Cocherel îi dase unŭ rendez-vous — căcĭ era unŭ adevĕratŭ rendez-vous — baronulŭ Jean, pe când călărea în pasŭ pe Avenue des Champs Elysées in josŭ, îșĭ putŭ sopti în sine:

„In fine sĕ înduplecă! în fine se înduplecă! Tóte suntŭ una ca alta!«

Și tinĕrulŭ bărbatŭ privea cu plăcere pe Avenue in josŭ și contempla mulțimea de ómenĭ asupra careia sórele îșĭ arunca strălucitórele'i rade.

⁂ (Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 12 Aprilie st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	103 65
Rentă de hârtiă 5%	95.15
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	152 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	117.50
Bonurĭ rurale ungare	104 80
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 80
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.70
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.70
Bonurĭ rurale transilvane	104 60
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	121 75
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 70
Renta de hârtiă austriacă	85.15
Renta de arg. austr.	85.40
Renta de aurŭ austr.	114 25
Losurile din 1860	139 70
Acţiunile băncei austro-ungare	879 —
Act. băncei de creditŭ ung.	297.50
Act. băncei de creditŭ austr.	294.30
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.93
Napoleon-d'orĭ	10 —
Mărcĭ 100 împ. germ.	61 70
Londra 10 Livres sterlinge	125.95

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 29 Martie st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	91—	99—
Renta rom. amort. (5%)	96—	96½
» convert. (6%)	89—	90—
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	31—	33—
Credit fonc. rural (7%)	102½	103¼
» „ „ (5%)	86½	87—
» » urban (7%)	99—	100—
» » » (6%)	92—	93—
» » » (5%)	82½	83½
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	13—	14½—
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.01—	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 13 Aprilie st. n. 1886.

Bancnote romănescĭ	Cump.	8.72	Vênd.	8.75
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	9.97	»	10.—
Lire turcescĭ	»	11.20	»	11.30
Imperialĭ	»	10.20	»	10.30
Galbenĭ	»	5.86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.—	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	124.—	»	125.½
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Nr. 956/886.

Publicaţiune.

Conformŭ dispoziţiunilorŭ §-lui 16 alŭ art. de lege 44 din 1883 se aduce la cunoscinţă publică cumcă listele asupra mĕsurărei dărei pentru 1886 conţinêndŭ 1) darea de pămêntŭ; 2) darea de case: 3) darea de câştigŭ de clasa I. şi II-a suntŭ depuse la oficiolatulŭ orăşenescŭ de dare spre a le puté vedea fie-care dela **12 până inclusive în 19 Aprilŭ a. c.** înainte de prânzŭ dela 9—12 şi după prânzŭ dela 3—5 óre.

In contra cuotelorŭ de dare stabilite în aceste conspecte póte face recursŭ la comisiunea administrativă:

a) In decursŭ de 15 ḑile i. c. până la 27 Aprile a. c. inclusive acei contribuabilĭ, carĭ în anulŭ trecutŭ au fostŭ deja supuşĭ uneia din speciile amintite de dare.

b) Acei contribuabilĭ însĕ, carĭ pentru anulŭ 1886 suntŭ pentru prima dată supuşĭ uneia din speciile amintite de dare, şi anume în decursŭ de 15 ḑile, începêndŭ cu ḑiua inducerei datorinţei lorŭ de dare în cólele de plătire.

Recursele în contra mĕsurărei darei suntŭ a se aşterne primarului orăşenescŭ, respective magistratului orăşenescŭ.

Recursele aşternute după terminele amintite sĕ respingŭ!

In fine sĕ provócă toţĭ contribuabilii ca spre scopulŭ înscrierei dărei, sĕ se presenteze cu cólele lorŭ de plătire la subscrisulŭ oficiolatŭ de dare fără amênare.

Braşovŭ, în 8 Aprile 1886.

Oficiolatulŭ orăşenescŭ de dare.

Conspectulŭ operaţiunilorŭ

institutului de creditŭ şi de economii „ALBINA«

în luna Martie 1886.

Intrate:

Numerariu din 28 Ianuarie 1886	fl.	50,613.18
Depunerĭ	»	94.580.23
Cambii rĕscumpĕrate	»	351,362.82
Imprumuturĭ hipotecarĭ şi alte împrumuturĭ	»	55,488.38
Interese şi provisiunĭ	»	17,524.57
La fondulŭ de pensiune	»	107.01
Moneta vêndută	»	12.913.56
Efecte	»	7,574.75
Conturĭ curente	»	39,380.22
Diverse	»	1,259.82
Suma	fl.	630,804.54

Eşite:

Depunerĭ	fl.	96,383.98
Cambii escomptate	»	399 621.39
Imprumuturĭ hipotecarĭ şi alte împrumuturĭ	»	28,033.—
Interese pentru depunerĭ	»	373.30
Contribuţiune şi competinţe	»	120 21
Salarie şi spese	«	2,880.83
Moneta cumpĕrată	»	13 633.13
Conturĭ curente	«	41,153 76
Diverse	»	1 682.86
Numĕrarŭ cu 31 Martie 1886	„	46.922 08
Suma	fl.	630,804.54

Sibiiu, în 31 Martie 1886.

P. Cosma m. p.
Director esecutiv.

Iosifŭ Lissai, m. p.
Comptabilŭ.

Anunţămŭ acelorŭ onoraţi cetitori, cari vorŭ binevoi a se abona la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ de la începutulŭ anuluĭ 1886 prin urmare potŭ să aibăcolecţiunea completă.

ADMINISTRAŢIUNEA „GAZ. TRANS.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia Predealŭ-Budapesta şi pe linia Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	7.45	—
Predealŭ	—	—	12.50	—
	—	—	1.09	—
Timişŭ	—	—	1.40	—
Braşovŭ	—	—	2.27	—
	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Haşfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighişóra	10.29	—	8.01	—
	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa micĕ	12.12	—	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blaşiu	1.30	—	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiuşŭ	2.11	—	7.43	—
Aiudŭ	2.55	—	8.29	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	—	9.12	—
Ghirisŭ	4.09	—	10.23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Cluşiu	5.56	—	12.59	—
	6.08	—	—	8.00
Nedeşdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	—	—	11.04
Ciucia	8.28	—	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	—	—	2.05
Mező-Telegd	10 01	—	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare	10.37	—	—	4.06
	10.51	—	10.37	—
P. Ladány	12.37	—	12.59	—
Szolnok	2.58	—	4.45	8.22
Buda-pesta	6 00	—	10.05	10.30
Viena	6.35	—	10.50	—
	3.00	—	6.05	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	—	—	—	—
Budapesta	6.47	—	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	—	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	—	3.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	—	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mező-Telegd	—	—	10.28	2.34	—
Rév	—	—	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.45	4.01	—
Ciucia	—	—	1.31	4.26	—
Huiedin	—	—	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6.24	—
Cluşia	—	—	5.05	6.43	—
	12.05	—	—	7.05	—
Apahida	12.31	—	—	7.26	—
Ghiriş	2.16	—	—	8.51	—
Cucerdea	3.12	—	—	9.31	—
	3.32	—	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	—	—	10.24	—
Teiuşŭ	4.50	—	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	—
Blaşŭ	6.02	—	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copşa mic	7.00	—	—	12.36	—
Mediaşŭ	—	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	—	—	1.56	6.40
Sigişóra	—	—	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	—	—	3.02	8.01
Homorod	—	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	—	—	5.30	11.02
Apatia	—	—	—	6.03	11.37
Feldióra	—	—	—	6.35	12.14
Braşovŭ	—	—	—	7.14	1.09
	—	—	—	—	1.50
Timişŭ	—	—	—	—	2.48
Predealŭ	—	—	—	—	3.23
	—	—	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	—	—	—	9.40

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.58	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok	2.39	12.00	4.53
	3.16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8.00
Szolnok	11.02	3.44	11 40
	11.12	4.02	12 00
Aradŭ	3.37	7.53	5.25
Glogovaţŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bêrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10 10	—	12.24
Şibotŭ	10.43	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12 05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2.18	9.13
Orczifalva	7.38	2.36	9.25
Merczifalva	7.56	2.53	9.36
Timişóra	8.42	3.40	10.06

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 30	11.50	2.23
Streiu	7.05	12.27	3.00
Haţegŭ	7.53	1.19	3.49
Pui	8.46	2.10	4.40
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Baniţa	10.11	3.35	6.07
Petroşenĭ	10.43	4.04	6.39

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.07	12.25	5.00
Merczifalva	6.40	1.16	5.50
Orczifalva	6.51	1.34	6.07
Vinga	7.08	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6.53
Aradulŭ nou	7.40	2.54	7.24
Aradŭ	7.50	3.10	7.40

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6 49	9.33	5 28
Baniţa	7.27	10.14	6.08
Crivadia	8.06	10.54	6.45
Pui	8.50	11.37	7.35
Haţegŭ	9.31	12 17	8 02
Streiu	10.16	12.58	8 44
Simeria	10.53	1,35	9.15

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ.